

Odpadové hospodářství města Jilemnice 2021

Při placení většiny služeb musíme dnes ve svých peněženkách hledat více peněz než dříve. Stejně je to i při placení odpadových služeb. Za ty město Jilemnice, které se okamžikem odložení odpadu občanem na předem určené místo stává původcem odpadu, v roce 2021 zaplatilo ze svého rozpočtu 7 459 126 Kč. Je to o 587 126 Kč více než v předchozím roce.

Pojďme se blíže podívat na faktory, které mají na zdražování odpadů vliv. Jedním z nich je samozřejmě současná zvláštní doba, kdy kvůli pandemii vzrostlo celkové množství vyprodukovaného odpadu (ochranné pomůcky, jednorázové obaly...). Dále zdražují své služby odpadové společnosti. Reagují tak na přísná evropská opatření, která zpřísňují limity pro odpady ukládané na skládky. Zvýšily se i zákonné poplatky za uložení tzv. využitelného odpadu na skládky. Jednoduše řečeno: musíme na skládku odvézt co nejméně směsného komunálního odpadu z černých nádob, abychom mohli odpad uložit za současné skládkovné 500 Kč/t. Pro Jilemnici byl limit k uložení za tuto cenu v roce 2021 1080 t (5 401 obyv. x 200 kg), vyprodukovali jsme však 1 159 t odpadu. V roce 2022 tento limit bude o něco nižší - 1029 t (5417 obyv. x 190 kg) a každým rokem se bude vždy o něco snižovat.

Tomu jsou nuceny přizpůsobit se i české obce – nejinak tomu je i v Jilemnici. Zavedením systému „Door to door“ od 1. 8. 2021 (nádobky na plast a papír k domům) se zvýšily kapacity na tříděné komodity a současně se omezil svoz směsného komunálního odpadu od domů na 1 x 14 dní. Po zavedení tohoto systému se podařilo snížit množství směsného komunálního odpadu průměrně o 10 t měsíčně. Snad budeme v tomto trendu i nadále pokračovat.

Ještě zpět k financím. Odpadové hospodářství má i svoji příjmovou stránku. Nejdůležitějším příjmem jsou poplatky za obecní systém odpadového hospodářství, který v obci platí každá přihlášená fyzická osoba či vlastník nemovité věci. V Jilemnici je poplatek za osobu stanoven na 560 Kč, a to i pro rok 2022. Dle zákona o místních poplatcích může činit nejvýše 1 200 Kč. V roce 2021 občané zaplatili 3 220 475 Kč. Za třídění odpadu a zpětný odběr elektrozařízení dostáváme také odměnu, ta dosáhla v roce 2021 výše 1 432 828 Kč: pro srovnání za odvoz tříděného odpadu jsme zaplatili 2 523 706 Kč. Svým podílem přispějí i podnikatelé zapojení do systému města, a to částkou 118 036 Kč. Čistá vynaložená částka z městského rozpočtu je po odečtení příjmů 2 687 787 Kč, což teoreticky znamená, že za každého občana město doplatí průměrně ještě 498 Kč. Občan si tedy poplatkem zaplatí v podstatě polovinu toho, co odpady v Jilemnici stojí.

A co nás čeká dále? Abychom předešli zbytečným nákladům, musíme pokračovat ve snaze snižovat produkci směsného komunálního odpadu. A to i proto, že bychom měli podle novely zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech splnit tzv. třídící cíle – do roku 2025 vytřídit 65 % složek komunálního odpadu. Za nesplnění těchto cílů může být obec pokutována. Náš podíl vytříděných složek se pohybuje kolem 25 %, a to patříme k nadprůměrným „třídičům“ ČR. Bohužel ale pořád produkujeme i nadprůměrné množství směsného komunálního odpadu. Jednou z cest k jeho omezení může být například vytřídění rostlinných zbytků nejen z údržby zeleně a zahrad, ale i z domácností. Podle rozborů směsného domovního odpadu v něm nalezneme ještě 24,8 % bioodpadu. Třídění bioodpadu u rodinných domů je snazší (kompostování, odvoz hnědých nádob v sezóně 1 x týdně). Co by mohlo pomoci třídění bioodpadu ještě více, je projekt zavedení třídění bioodpadu na sídlišti, například formou umístění hnědých kontejnerů na veřejných stanovištích a poskytnutím uzavíratelných nádob občanům do kuchyní pro odkládání tohoto druhu odpadu. Do bioodpadu se může odkládat opravdu mnoho složek – tráva, listí, ovoce a zelenina, slupky z brambor, čajové sáčky, kávový lógr, skořápky z vajec a ořechů, zbytky pečiva a obilovin, piliny a kůra z nelakovaného dřeva...). Zbytky z domácností se kromě

rostlinných zbytků z údržby zahrad a zeleně již mohou svážet i na komunitní kompostárny a do této kategorie jilemnická kompostárna patří.

Snad se nám podaří s pomocí dotačních prostředků Libereckého kraje či Státního fondu životního prostředí v letošním roce nějaký projekt na podporu třídění uskutečnit. Aby byl však tento nebo jakýkoliv projekt úspěšný, musíme nejprve nalézt tu správnou motivaci a chuť ke třídění a především k předcházení vzniku odpadu sami v sobě.